

הלכות עירובין פרק ח' - תמלול

סיכום השיעור

סיכום פון דעם שיעור: הלכות עירובין – פרטי דינים אין עירוב תחומין, עירוב בתנאי, און עירוב ביום טוב

הלכה א-ב: אין מניחין שני עירובין – מ'קען נישט מאכן צוויי עירובין אויף איין טאג

דער רמב"ם ווערטער: אין מניחין שני עירובין... שאין מערבין שני עירובין ביום אחד. חצי היום הולכין לשני עירובין ואינו שורה יום אחד בעירוב השני. א מענטש וואס האט געזאגט פאר צוויי שלוחים, צאו ועירבו לשתי רוחות" – מהלך כרגלי שניהם. נתן אחד עירובו בריחוק אלף אמה לרוח מזרח, ונתן השני את עירובו בריחוק חמש מאות אמה לרוח מערב – ער קען גיין צו מערב 1,000 אמות און צו מזרח 1,500 אמות. אויב ביידע עירובין זענען 2,000 אמות אין פארקערטע ריכטונגען – הרי זה אינו זז ממקומו.

פשוט: א מענטש קען נישט אין איין שבת וואוינען אין צוויי פלעצער דורך צוויי עירובין. מ'קען נישט זאגן „אינדערפרי איז מיין שבתה דא, נאכמיטאג דארט.“ ווען איינער האט בטעות געמאכט צוויי עירובין (דורך צוויי שלוחים), קען ער נאר גיין דארט וואו ביידע עירובין דערלויבן אים – ער קריגט דעם אינטערסעקשאן פון ביידע תחומין, נישט א פארדינסט פון ביידע.

חידושים און הסברים:

1. „מהלך כרגלי שניהם“ – דאס מיינט נישט אז ער קריגט דעם פארדינסט פון ביידע עירובין, נאר פארקערט: ער איז „סטאק“ מיט ביידע. ער קען נאר גיין דארט וואו ביידע עירובין דערלויבן אים. דער מזרח-עירוב באגרעניצט אים צו מערב, און דער מערב-עירוב באגרעניצט אים צו מזרח.

2. דער עקסטרעמער פאל – אויב איינער האט געמאכט איין עירוב 2,000 אמות צו מזרח און איינס 2,000 אמות צו מערב, קען ער זיך נישט רירן פון זיין פלאץ (נאר ד' אמות), ווייל יעדער עירוב באגרעניצט דעם אנדערן אינגאנצן.

3. א שאלה וואס ווערט אויפגעהויבן: וויאזוי ארבעט דאס „לחומרא“? אויב מ'קען נישט מאכן צוויי עירובין, וויאזוי זענען ביידע חל? עס ווערט פארגעלייגט אז עס איז אפשר א ספק – מ'ווייסט נישט וועלכע עירוב איז תופס געווען, דעריבער גיט מען אים חומרי ביידע. דער שיעור לאזט דאס אפען אלס א צד.

הלכה ג-ד: עירוב בתנאי – מ'קען מאכן צוויי עירובין מיט א תנאי

דער רמב"ם ווערטער: מ'קען מאכן צוויי עירובין אויף צוויי זייטן מיט א תנאי: אויב איך דארף גיין צו מזרח – „זה עירובי“ און דער אנדערער איז גארנישט; אויב איך דארף גיין צו מערב – פארקערט. „וואס נצטרך לשתי רוחות... לאיזה שירצה ילך“ – אויב ער דארף ביידע, קען ער אויסקלייבן. „וואס לא עירב לזה כלל, או שעירב ולא נצטרך לרוח משתייה, אין שום עירוב מועיל לו... אלא הרי הוא כבן העיר.“

פשוט: דורך א תנאי קען מען זיך געבן „אפשענס“ – מ'קען מאכן מערערע עירובין אויף פארשידענע ריכטונגען, אבער נאר איינס קען אקטיוו זיין אויף א טאג. דער תנאי באשטימט וועלכע עירוב ווערט חל לויט וואס פאסירט.

חידושים און הסברים:

1. דער עיקר חידוש: א מענטש קען זיך מאכן אפשענס – ער מאכט מערערע עירובין, און דער תנאי באשטימט וועלכע עירוב ווערט אקטיוו. דאס איז

נישט סותר צום כלל אז מ'קען נישט מאכן צוויי עירובין, ווייל דורכן תנאי ווערט נאר איינס חל.

2. אויב ער דארף ביידע זייטן: ער קען דעמאלטס בחירה האבן וועלכע עירוב ער וויל נוצן – אבער נאר איינס, נישט ביידע.

3. אויב ער דארף גארנישט: ווען קיין תנאי ווערט נישט מקויים, איז קיין עירוב נישט חל, און ער בלייבט א בן העיר מיט 2,000 אמות לכל רוח.

4. מער ווי צוויי: מ'קען מאכן אפילו 5 אדער 6 עירובין מיט תנאים – ס'איז נישט קיין חילוק אין צאל, אזוי לאנג ס'איז מיט א תנאי.

5. נאר איינמאל א טאג: מ'קען נישט נאכמיטאג טוישן צוריק – ווען מ'האט זיך מחליט געווען, איז דאס פיקסט פאר דעם טאג.

6. ברירה בדרבנן: דאס אימפליצירט יש ברירה בדרבנן – מ'קען מחליט זיין אפילו אין שבת גופא וועלכע עירוב מ'נוצט. דאס ווערט שפעטער מער מפורש.

הלכה: ברירה – האומר לחמשה „הריני מערב על איזה מכם שארצה“

דער רמב"ם ווערטער: „האומר לחמשה: הריני מערב על איזה מכם שארצה... אף על פי שרצה משחשיכה – ילך. דבר שאינו מדברי סופרים יש בו ברירה.“

פשוט: איינער זאגט צו פינף מענטשן: איך מאך אן עירוב פאר וועלכן פון אייך איך וועל וועלן. אפילו אז ער האט ערשט מחליט געווען נאך חשיכה (שוין אין שבת), קען יענער גיין, ווייל ביי דרבנן-זאכן גילט יש ברירה.

חידושים און הסברים:

1. דער כלל: „דבר שאינו מדברי סופרים יש בו ברירה“ – ביי דרבנן-ענינים קען מען למפרע מחליט זיין וואס מ'האט געמיינט. עירוב איז דרבנן, ממילא ארבעט ברירה.

2. פארבינדונג מיט פרק ו': דער זעלבער יסוד ווי דער הלכה אז אויב מ'איז מרוצה געווארן בערב איז אויך גוט.

3. פראקטישע אנווענדונג – משגיה אין קעמפ: א משגיה קען ערב שבת אראפלייגן עירובין, און שפעטער מחליט זיין ווער מעג גיין וואוהין. אבער עס ווערט באגרענעצט: די מענטשן דארפן וויסן דערפון – עס איז נישטא קיין זיכוי אזוי סתם, ווייל ער בלייבט כרגלי המערב (עס איז א חובה, נישט נאר א זכות). אבער מ'קען הענגען א צעטל אין שול אז מ'האט געמאכט אן עירוב, און ווער עס וויל גיין אין יענע ריכטונג קען עס נוצן.

הלכה: מתנה אדם על עירובו – תנאי אויף עירוב פאר וועלכע שבתות

דער רמב"ם ווערטער: „מתנה אדם על עירובו ואומר: עירובי לשבת זו ולא לשבת אחרת, לשבתות הבאות, ליום טוב ולא לשבתות“ וכו'.

פשוט: מ'קען מאכן א תנאי אויף זיין עירוב – אז עס זאל נאר ווירקן פאר געוויסע שבתות/ימים טובים און נישט פאר אנדערע.

חידושים און הסברים:

1. פארוואס איז דאס א חידוש? אויב מ'קען מאכן א תנאי אויף איין שבת פאר צוויי ריכטונגען, איז דאך פשוט אז מ'קען באגרענעצן פאר וועלכע שבת עס גילט. דער תירוץ: דער חידוש איז אז דער עירוב קען פיזיש ליגן דארט פאר מערערע וואכן, און מ'קען מחליט זיין אז נאר געוויסע שבתות זאל עס ווירקן. מ'דארף נאר זיכער מאכן אז דער אוכל איז נאך קיימא (נישט נשרף אדער פארדארבן) ווען די שבת קומט – ווי דער משנה ברורה זאגט.

מאכן איין עירוב פאר איין ריכטונג, נוצן עס נאר איין טאג, און דעם אנדערן טאג בלייבן אין זיין מקום שביתה רגיל.

הידושים און הסברים:

1. **דער יסוד פארוואס דאס ארבעט:** יום טוב און שבת (אדער צוויי טעג יום טוב של גליות) זענען צוויי אנדערע קדושות. ער האט קונה שביתה געווען ערב שבת באזונדער און ערב יום טוב באזונדער, ממילא קען ער יעדן טאג נוצן אן אנדער עירוב.

2. **שני ימים טובים של גליות — אנדערע סיבה: איין טאג איז על הקודש און איין טאג איז על החול** — איינער פון די טעג איז אייגנטלעך חול, נאר מ'ווייסט נישט וועלכער.

3. **שני ימים טובים של ראש השנה — אנדערש:** מ'רעכנט עס אזוי ווי איין טאג, אזוי ווי איין קדושה, און דעריבער קען מען נישט מאכן צוויי עירובין פאר צוויי ריכטונגען. דער שורש: ראש השנה האט מען אפילו בזמן בית המקדש, בזמן שקידשו על פי הראיה, געהאלטן צוויי טעג — עס איז ווייניגער א ספק און מער א תקנה קבועה, ממילא איז עס איין קדושה.

הלכה: דער עירוב מוז דא זיין ביידע נעכט — שתי קדושות

דער רמב"ם ווערטער: „המערב לשני ימים טובים של גליות, או לשבת ויום טוב, אפילו שעירב לאחד לרוח אחת משניהם — צריך שיהא העירוב במקומו מוצאי בליל ראשון ובליל שני כל בין השמשות.“ „מפני שהן שתי קדושות, ואין קיום עירוב תחומין על הראשון קונה עירוב לשני ימים.“

פשט: אפילו ער וויל גיין די זעלבע ריכטונג ביידע טעג, מוז דער עירוב פיזיש זיין אויפן פלאץ ביי ביידע בין-השמשות'ן — סיי ערשטע נאכט, סיי צווייטע נאכט. דער עירוב פון דעם ערשטן טאג קען נישט אויטאמאטיש ווירקן פאר דעם צווייטן טאג.

הידושים און הסברים:

1. **נאכל העירוב בראשון** — אויב דער עירוב איז אויפגעגעסן געווארן דעם ערשטן טאג, האט ער נאר עירוב פאר דעם ערשטן טאג און נישט פאר דעם צווייטן.

2. **כיצד הוא עושה — דער פראקטישער אנווייזונג:**

- **מוליכו בערב יום טוב** — ער ברענגט עס צום פלאץ ערב יום טוב/ערב שבת.

- **ומחשיך עליו** — ער בלייבט דארט ביז בין השמשות.

- אויב ער וויל נישט לאזן דארט (ווייל ס'איז נישט א מקום המשתמר): **נוטלו בידו** — ער נעמט עס מיט צוריק אהיים ליל יום טוב, ווייל יום טוב טאר מען טראגן (הוצאה איז מותר ביום טוב).

- **ולמחר מוליכו לאותו מקום ומניחו שם עד שתחשך** — מארגן ברענגט ער עס צוריק צום זעלבן פלאץ פאר דער צווייטער בין השמשות.

- **ואוכלו** — נאכדעם קען ער עס עסן: אויב ס'איז שבת, עסט ער עס דארט אויפן פלאץ; אויב ס'איז יום טוב, קען ער עס אהיימברענגען.

3. **דער חילוק צווישן שבת און יום טוב** איז קריטיש דא: ביום טוב קען ער טראגן דעם עירוב צוריק און פאר, אבער בשבת קען ער נישט.

הלכה: עירוב ברגליו דעם צווייטן טאג — „יחשוב בלבו“ vs „ואומר שביתתי“

דער רמב"ם: ווער עס האט מערב געווען ברגליו דעם ערשטן טאג, דארף נאכאמאל גיין צום זעלבן פלאץ דעם צווייטן טאג. דער רמב"ם שרייבט דא „יחשוב בלבו שיקנה שם שביתה“ — ער זאל נאר *טראכטן* אין זיין הארץ.

פשט: ער גייט צום פלאץ און טראכט אז ער איז קונה שביתה דארט.

2. **דער יסוד פארוואס תנאי ארבעט:** עירוב איז נישט אן אויטאמאטישער מעכאניזם פון דער פת — עס איז אליך דעתא. ווייל ער טראכט פון דער פת אלס מקום שביתה, קען ער באשטימען ווען ער האט יא די דעתא און ווען נישט.

3. „**לשבתות הבאות**“ — אפילו ער האט דעם עירוב שוין געמאכט, קען ער עס נוצן פאר קומענדיגע וואכן, נישט נאר פאר דער ערשטער שבת.

הלכה: עירוב פאר א גאנץ יאר

דער רמב"ם ווערטער (בשם רבי): „מערב לשבת של כל השנה כולה... כל שבת שירצה“ — ער קען גיין אפילו שתי תחומי שבת, און ווען ער וויל נישט, בלייבט ער אין זיין מקום.

פשט: מ'קען מאכן איין עירוב פאר אלע שבתות פון א גאנץ יאר, און יעדע שבת מחליט זיין צו מ'וויל עס נוצן.

הידושים: דער משנה ברורה זאגט אז מ'דארף מאכן זיכער אז דער עירוב איז קיימא (דער אוכל איז נאך פארהאן און נישט פארדארבן). מ'קען עס אויך מאכן דורך א שליח.

הלכה ה: עירוב תחומין פאר יום טוב און יום כיפור — הקדמה

דער רמב"ם ווערטער: „כשם שאסור להוציא חוץ לתחום בשבת, כך אסור ביום טוב וביום הכפורים.“ אבער: „ביום טוב מותר להוציא מרשות לרשות“ — הוצאה איז מותר אין יום טוב (מתוך שהותרה לצורך הותרה שלא לצורך). „לפיכך מערבין ערובי הצרות ומשתתפין במבואות ליום הכפורים כשבת, ומערבין ערובי תחומין ליום הכפורים וליום טוב כשבת.“

פשט: תחומין איז אסור סיי שבת, סיי יום טוב, סיי יום כיפור — דעריבער דארף מען עירובי תחומין פאר אלע. אבער הוצאה מרשות לרשות איז נאר אסור שבת און יום כיפור, נישט יום טוב — דעריבער דארף מען עירובי הצרות נאר פאר שבת און יום כיפור, נישט פאר יום טוב.

הידושים און הסברים:

1. **דאס איז דער איינציגער פלאץ אין הלכות עירוב תחומין וואו עירוב הצרות ווערט אריינגעמישט** — ווייל דער רמב"ם וויל געבן א פולשטענדיגע הקדמה צו יום טוב דינים בנוגע עירובין.

2. **דער רמב"ם שיטה:** הוצאה אין יום טוב איז מותר אפילו שלא לצורך — מתוך שהותרה הוצאה לצורך, הותרה נמי שלא לצורך. דעריבער פאלט אוועק דער גאנצער ענין פון עירובי הצרות אין יום טוב.

3. **דער רמב"ם סטרוקטור:** ער ברענגט דעם יום טוב ענין אלס א המשך פון צוויי עירובין / עירוב בתנאי, ווייל ביי שני ימים טובים של גליות מאכט זיך אפט אז מ'דארף מאכן תנאים און צוויי עירובין פאר די צוויי טעג. דער רמב"ם געפילט אז מ'דארף א הקדמה איידער מ'שפרינגט אריין אין יום טוב פריטים.

הלכה: צוויי עירובין פאר צוויי טעג — יום טוב סמוך לשבת / שני ימים טובים של גליות

דער רמב"ם ווערטער: „יום טוב שחל להיות סמוך לשבת, בין מלפניו בין מלאחריו, או שני ימים טובים של גליות — יש לו לערב שני עירובין לשתי רוחות, וסומך על איזה מהן שירצה ליום הראשון, ועל עירוב שברוח שנייה ליום השני.“ „או מערב עירוב אחד לרוח אחת, וסומך עליו לאחד משני הימים.“

פשט: ווען יום טוב איז סמוך צו שבת (פאר אדער נאך), אדער ביי שני ימים טובים של גליות, קען מען מאכן צוויי עירובין אין צוויי פארשידענע ריכטונגען, און יעדן טאג באנוצן אן אנדער עירוב. אלטערנאטיוו, מ'קען

חידושים:

אנקומען צו א צווייטן עירוב אין מערב — **אין עירובו השני עירוב.**

2. **ערשטער עירוב 1,500 אמה מזרח** — ער האט נאך 500 אמה מערב פון זיין שטוב. אויב דער צווייטער עירוב ליגט אינערהאלב 500 אמה מערב, קען ער אנקומען דעם ערשטן טאג, און **הרי זה עירוב**. דעם צווייטן טאג קען ער גיין 1,500 + 2,000 מערב.

הלכה: מ'מאכט נישט עירוב אין יום טוב — יום טוב שחל להיות ערב שבת דער רמב"ם: „יום טוב שחל להיות ערב שבת, אין מערבין בו עירובי הצרות ולא עירובי תחומין, אבל מערבין ביום חמישי שהוא ערב יום טוב.”

פשוט: ווען יום טוב איז פרייטאג, טאר מען נישט מאכן קיין עירוב (נישט הצרות, נישט תחומין) אין יום טוב אליין. מ'מאכט דעם עירוב דאנערשטאג, ערב יום טוב.

חידושים:

1. **פארוואס טאר מען נישט?** — עירוב תחומין איז א קנין רשות — ער איז קונה דעם מקום פאר זיין שביתה. אזא קנין טוט מען נישט אין יום טוב. עס ווערט אויך דערמאנט אז עס קען זיין א ענין פון **הכנה** אדער **מתקן** (מתקן רשות). ביי עירוב הצרות איז עס אויך אזא מין קנין.

2. **קשיא פון עירוב תבשילין:** אויב מ'האט שוין געמאכט עירוב תבשילין (וואס מתיר קאכן פון יום טוב פאר שבת, אנצינדן ליכט, הוצאה), פארוואס זאל עירוב תבשילין נישט מתיר זיין אויך מאכן אן עירוב הצרות/תחומין? דער ענטפער בלייבט אביסל אפן, אבער עס ווערט פארשטאנען אז עירוב תחומין איז א באזונדערע מין קנין/מתקן וואס עירוב תבשילין דעקט נישט.

3. **עירוב ברגליו/במחשבה** — **איז דאס א קנין?** מ'קען דאך מערב זיין ברגליו אדער אפילו במחשבה אליין — וואס פאר א קנין איז דאס? דער ענטפער: ס'איז נישט א ממש'ער קנין, אבער ווייל עס איז **דומה לקנין**, טוט מען עס נישט אין יום טוב.

הלכה: שכח ולא עירב — תנאי ביי עירוב הצרות (נישט תחומין) דער רמב"ם: „ואם שכח ולא עירב, הרי זה מערב עירובי הצרות בחמישי [=יום טוב] וערב שבת, אבל לא עירובי תחומין.”

פשוט: אויב ער האט פארגעסן צו מאכן עירוב ערב יום טוב, קען ער מאכן **עירוב הצרות** מיט א תנאי אין יום טוב אליין — אבער **עירוב תחומין קען ער נישט** מאכן אפילו מיט א תנאי.

חידושים:

1. **פארוואס איז עירוב תחומין שטרענגער?** — עירוב תחומין איז מער א קנין שביתה (לוקח נשביתה), א שטארקער קנין, און מ'טוט עס נישט אין יום טוב אפילו מיט א ספק/תנאי. עירוב הצרות איז א קלענערער קנין. (ברענגט מן מגיני ארץ און אילנא.)

2. א **פראקטישער סברא וואס ווערט אפגעוויזן:** עירוב הצרות איז כדי מ'זאל מעגן טראגן (הוצאה), אבער יום טוב מעג מען עניוועי טראגן, אזוי אז עירוב הצרות איז נישט אזוי נויטיג יו"ט. לעומת זה, תחומין גילט אויך יו"ט. אבער די **מפרשים זאגן נישט דעם פראקטישן פשוט**.

3. **דער תנאי ווי עס ארבעט:** דאנערשטאג (ערשטער טאג יום טוב, ווען פרייטאג איז אויך יום טוב) זאגט ער: „**אם היום יום טוב**” — טו איך גארנישט (ווייל יום טוב טוט מען נישט קיין קנינים), „**ואם לאו**” — מאך איך עירוב (ווייל דאן איז היינט חול און מארגן יום טוב, און ער מאכט עירוב ערב יום טוב). **פרייטאג (למחר) חוזר ומערב** — ער מאכט נאכאמאל עירוב הצרות מיט דעם זעלבן תנאי: „**אם היום יום טוב**” — איך דארף גארנישט טון, ווייל איך האב שוין געהאט אן עירוב פון נעכטן; „**ואם אין בדברי היום כלום**” — אויב נעכטן איז געווען דער אמת'ער יו"ט און היינט איז א וואכעדיגער טאג — מאך איך יעצט דעם עירוב.

1. **דער חילוק פון „יחשוב בלבו” vs „ואומר שביתתי”:** פריער ביי עירוב ברגליו האט דער רמב"ם געזאגט „**ואומר שביתתי**” (מ'זאגט בפה). דא זאגט ער נאר „**יחשוב בלבו**”. דער חילוק קען זיין צוליב דעם איסור פון **הכנה מיום טוב לחבירו** — מ'טאר נישט זאגן בפירוש ווייל דאס זעט אויס ווי הכנה פון איין יום טוב פאר דעם צווייטן.

2. **ערב בפת בראשון** — וויל מאכן ברגליו בשני: דאס איז מותר, ער דארף נאר גיין דארט און טראכטן אז ער איז קונה שביתה.

3. **ערב בפת בראשון** — וויל מאכן בפת בשני: „צריך לערוב באותה הפת עצמה שערב בה בראשון.” דער טעם: א *נייע* פת נעמען און מאכן פאר אן עירוב איז א מעשה הכנה מיום טוב לחבירו. אבער דאס זעלבע פת וואס ליגט שוין דארט, דארף ער נישט גארנישט נייעס טון — ער ברענגט עס נאר אהין, און דאס הייסט נישט הכנה. **דער חילוק איז נישט וועלכע פת, נאר דער מעשה פון מאכן א נייע פת פאר אן עירוב** — דאס איז הכנה. גיין אליין, אדער נוצן א שוין-עקזיסטירנדע פת, איז נישט הכנה.

חידוש: „קדושה אחת” — שבת און יום כיפור

גרויסער חידוש פון דעם רמב"ם: דער רמב"ם סברא פון „שתי קדושות” האט א משמעות'דיגע נפקא מינה:

1. **ביי יום טוב של גלויות (צוויי טעג יום טוב)** — ס'איז שתי קדושות, דעריבער דארף מען צוויי עירובין.

2. **ביי ראש השנה** — לויט דעם רמב"ם איז עס **קדושה אחת**, דעריבער דארף מען נאר איין עירוב.

3. **שבת און יום כיפור וואס פאלן אויס צוזאמען** (וואס קען נאר פאסירן ווען מ'איז מקדש ע"פ הראיה, נישט היינטיגע צייטן וואו לא אד"ו ראש) — דער רמב"ם האלט אז **שבת און יום כיפור איז קדושה אחת**, און מ'דארף נאר איין עירוב. **דער טעם:** ביידע האבן דעם זעלבן לעוועל קדושה — ביידע אסור אין מלאכת אוכל נפש, ביידע אסור אין הוצאה.

4. **דער חידוש אין דעם מושג „קדושה אחת”:** מ'וואלט געמיינט אז „קדושה אחת” מיינט עס איז ממש איין זאך (ווי ראש השנה וואס איז איין יומא אריכתא). אבער דער רמב"ם ווייזט אז „קדושה אחת” מיינט אז זיי **האבן די זעלבע הלכות/לעוועל קדושה** — אפילו ווען ס'איז צוויי באזונדערע ימים. שבת און יום כיפור זענען צוויי באזונדערע ימים, אבער ווייל זייערע דינים זענען גלייך, הייסט עס קדושה אחת. פארקערט — ערשטער טאג סוכות און צווייטער טאג סוכות, הגם ביידע הייסן „סוכות”, איז שתי קדושות ווייל איינער איז אמת יום טוב און דער אנדערער איז ספק חול.

הלכה: צוויי עירובין אין צוויי ריכטונגען — דער תנאי פון „אפשר להגיע”

דער רמב"ם: „רשות ביד אדם לעשות שני עירובין משתי רוחות לשני ימים, והוא שיהא אפשר להגיע לכל אחד משני העירובין ביום הראשון.” אויב ער קען נישט אנקומען צום צווייטן עירוב דעם ערשטן טאג, „**אין עירובו השני עירוב, שעירוב מצוותו שיהא בסעודה הראויה בו ביום**.”

פשוט: מ'מעג מאכן צוויי עירובין אין צוויי פארשידענע ריכטונגען פאר צוויי טעג יום טוב. אבער דער צווייטער עירוב מוז ליגן אין א פלאץ וואו ער קען אנקומען דעם ערשטן טאג. ווייל עירוב דארף זיין א סעודה הראויה לו ביום — ער מוז קענען עסן דעם עירוב אין דעם טאג.

חידושים — דער רמב"ם'ס דוגמא:

1. **ערשטער עירוב 2,000 אמה מזרח** — דעם ערשטן טאג גייט ער אינגאנצן מזרח. ער האט נישט קיין אמה מערב. ממילא קען ער נישט

דערמיט ווערט אפגעשלאסן דער לימוד פון הלכות עירובין — ברוך והמנא דסייען.

4. שני ימים טובים של ראש השנה — קיין תנאי: דער גאנצער דין פון תנאי גילט נאר ביי תם שני ימים טובים של גלויות, וואו עס איז א ספק וועלכער טאג איז דער אמת'ער יו"ט. אבער ראש השנה — וואו ביידע טעג זענען „קדושה אחת" (כיום אריכתא) — קען מען נישט מאכן א תנאי, ווייל עס איז נישט א ספק צווישן צוויי טעג, נאר איין קדושה.

תמלול מלא

דו און זאלסט מערב זיין לשתי רוחות. ס'האט אים איינגעפאלן אז מען קען יא. אדער אן אנדערע אופן וואס ס'קען זיך מאכן אז למעשה האט א מענטש געמאכט צוויי עירובין אין צוויי פלעצער, איז "שעשאם על שנים שלא בדיעתו", ער האט געזאגט פאר צוויי מענטשן די רעכט, און ער האט זיי נישט געזאגט וואו. אויב ער וואלט זיי געזאגט וואו, וואלטן זיי נאר געקענט טון וואו ער האט געזאגט, אבער ער האט זיי געגעבן די רעכט צו מאכן אן עירוב וואו זיי ווילן. "אחד עירב לו לצפון ואחד עירב לו לדרום". די הלכה איז "מהלך כרגלי שניהם". דאס הייסט, לחומרא הייסט עס אז ער וואוינט אין ביידע, און ממילא "מהלך כרגלי שניהם" מיינט נישט אז ער קען גיין ווייט צוויי טויזנט אמות פון ביידע, ער מעג נאר גיין בתוך די צוויי טויזנט אמות, אזוי לאנג ווי ער איז אין די צוויי טויזנט אמות פון ביידע זייטן. ער איז סטאק מיט ביידע עירובין, נישט ער האט פארדינט פון ביידע עירובין, ער איז סטאק מיט ביידע עירובין. און די נעקסטע הלכה גייט עס מסביר זיין, יא? ער גייט געבן די פרטים.

Speaker 1: וואראיינע אידעי, אזוי ברענגט ער פון איינער, אז עס איז אין ספק? איך ווייס נישט, מער אינטערסאנט. א ספק? מען ווייס נישט.

Speaker 2: הרי זה אליעזר ומקומי מיינט ער האט זיין ד' אמות?

Speaker 1: יא. אבער מקומו, וואס מיינט ד' אמות? אדער, ער איז א רשות היחיד?

Speaker 2: אויף ש... ווייס נישט.

Speaker 1: יא, ער איז אין א שטאט. קען ער גיין די גאנצע שטאט, whatever. אוקעי, אז דאס איז די עיקר א דין וואס מען זאל נישט טון. ס'זעט מיר אויס אז מען קען נישט מאכן עכט. די מהלך, רגל שניים, איז מער אזוי ווי א ספק? אדער א קלאס, אדער א ספק? אזא סארט זאך.

הלכה ב: פרטים פון "מהלך כרגלי שניהם"

Speaker 1: "כיצד מהלך כרגלי שניהם? מהו טעמא? שאינו יכול להלך אלא במקום שיש לשניהם להלך בו". ער קען נאר גיין דארט וואו ביידע קענען גיין. למשל, "נתן אחד עירובו בריחוק אלף אמה לרוח מזרח, ונתן השני את עירובו בריחוק חמש מאות אמה לרוח מערב", יא? דער אנדערער איז געגאנגען פינף הונדערט אמות צו מערב, "אין זה שעירבו לו מהלך למערב אלא אלף אמה". קען ער גיין אין מערב נאר אלף אמות. דאס הייסט, נאך פינף הונדערט ווייטער פון יענעם מענטש'ס עירוב, אבער נישט ווייטער, ווייל ער דארף זיך היטן פאר זיין עירוב פון מזרח וואס איז דאך צוויי טויזנט אמות אוועק, "כרגלי מי שעירבו לו במזרח". די זעלבע זאך במזרח, ער קען נישט גיין גאנצע צוויי טויזנט אמות, "ויהלך למזרח אלף וחמש מאות אמה", ווייל דער אנדערער איז פינף הונדערט מער אוועק, קומט אויס צוויי טויזנט, "כרגלי מי שעירבו לו במערב".

זעהט מען קומט אויס אז א מענטש קען ווערן סטאק ממשי. "אם עירבו לו שני עירובין אלו כאחד, אה, אחד ברכה גלפיים עמד מזרח, ואחד ברכה גלפיים מערב", ער האט געמאכט אין גאנץ צוויי טויזנט אמה, איינס אויף מזרח איינס אויף מערב, הרי זה אלי וזה מקומי, ער טאר זיך שליה פון זיין פלאסטלער, ער איז out of place ער איז out of, ער איז אויף די אקסטרייט פון יענער, ער איז די צוויי טויזנט פון יענער.

Speaker 2: אז איך פארשטיי נישט דא, אויב ער קען נישט מאכן קיין צוויי עירובין, וויאזוי ארבעט דאס לחומרא? אז מען קען יא, אבער מען זאל

הלכות עירובין: דיני צוויי עירובין, עירוב בתנאי, און עירוב ביום טוב

הקדמה: סיום פרק כ"ז און פטרון השיעור

Speaker 1: מיר האבן געענדיגט הלכות עירובין פרק כ"ז, דער לעצטער פרק אין הלכות עירובין. ברענגט ער דא א הכרת הטוב פאר די נדבנים, הרב ר' יואל ווערצבערגער, וואס איז דער נדבן פטרון השיעור.

Speaker 2: יא, איך וויל זאגן וועגן דעם פטרון השיעור, נעקסטע יאר וועלן מיר טרעפן אזוי ווייט איך וועל עס כאפן. מ'קען מאכן אן עירוב אדער מ'טראכט פון עפעס אדער דארט איז דא א פת. סאו וויאזוי מ'דרייט עס, אדער טראכט מען פון די שיעור, פון די עצם שיעור, אדער די פת וואס ליגט ביחינד פון דעם. אוקעי, מ'דארף באדאנקען פאר ביידע פון זיי. עירוב ברגלי איז דער עיקר, אבער אויך די גבירים קענען יוצא זיין מיט טשיקן קאטלעט. אזוי קומט אויס.

איבערבליק: וואס מיר האבן געלערנט און וואס מיר גייען לערנען

Speaker 1: עניוועיס, אונז האבן געלערנט עיקר הלכות עירוב, וויאזוי מ'מאכט עירוב תחומין, וויאזוי מ'מאכט עירוב ברגליו וואס מ'האט געלערנט אין פרק ז'. יעצט גייען מיר לערנען... אדער שבת, יא, וכו'. יעצט גייען מיר לערנען בעצם פרטים, נאך חילוקי דינים אין די עירוב. דאס הייסט, אין פרק א' רעדט מען פון עירוב בפת. איך זע אז דער רמב"ם רופט עס אויך פת, סאו איך בין נישט דער וואס איז משוגע וואס זאגט פת. אבער הגם אז לכאורה אלע הלכות זענען אויך אויף עירוב ברגליו, בכל זאת איז דא חילוקים. בכל אופן, מיר גייען מיר לערנען נאך פרטים אין דעם.

די עיקר אין דעם פרק רעדט פון צוויי נושאים. איינס איז, אויב מ'מאכט מער ווי איין עירוב, אדער מ'מאכט מיט א תנאי, אדער אנדערע אופנים. און די צווייטע איז לגבי יום טוב. און דער אמת איז אז ס'איז זייער קאנעקטעד, ווייל יום טוב אויך מאכט זיך אמאל אז מ'דארף מאכן א תנאי אויב ס'איז צוויי טעג יום טוב. סאו מ'קען זאגן אז דער גאנצער פרק דרייט זיך ארום דיני צוויי עירובין, אדער צוויי תנאים אין עירוב, צוויי אפשענס אין עירוב.

הלכה א: אין מניחין שני עירובין — מ'קען נישט מאכן צוויי עירובין אויף איין טאג

Speaker 1: סאו זאגט ער אזוי, קודם כל וואס מ'קען נישט טון זיכער: אין מניחין שני עירובין. א איד קען נישט מאכן צוויי עירובין. דאס הייסט, ער לייגט אן עירוב ביי מזרח, און ער זאגט "איך וויל גיין אינדערפרי דא און נאכמיטאג דארט". דאס הייסט, צוויי אויף איינמאל איז פשוט אז מ'קען נישט. אבער ווען ער זאגט "אין מניחין", מיינט ער נישט אז ס'איז ווי איינס פאר אינדערפרי און איינס פאר נאכמיטאג. יא, קייצד? חצי היום הולכין לשני עירובין, ואינו שורה יום אחד בעירוב השני. מ'קען נישט זאגן "אינדערפרי וואוין איך דא, ממילא קען איך גיין יענע וועג, און נאכמיטאג וואוין איך דארט, קען איך גיין דארט". שאין מערבין שני עירובין ביום אחד. מ'קען נישט אין איין טאג וואוינען אין צוויי פלעצער, מאכן צוויי עירובין. דאס איז די בעסיק הלכה.

דיסקוסיע: וויאזוי ארבעט דאס לחומרא?

Speaker 2: וואס האט מען דא געמאכט א טעות? שטעל דיר פאר, ס'איז זייער אינטערעסאנט, ס'הייסט, לכאורה קען מען נישט, אבער לחומרא זעט אויס אז מען קען יא. דא מיינט ער אן עם הארץ, ער האט נישט געוואוסט אז מען קען נישט מאכן אן עירוב לשתי רוחות. "צאו ועירבו לשתי רוחות", קום

שפעטער קלאר אז מ'קען עס מחליט זיין אין שבת. און נישט נאר דעם, ש'שטייט אפילו שפעטער אז מ'קען מאכן פאר א גאנץ יאר. טאמער איינער ווייסט אז במשך די יאר מאכט זיך אז ער דארף גיין, קען ער מאכן אן עירוב, און ער זאגט, וועלכע שבת איך וועל דארפן, וועט זיין דא מיין עירוב, און איך וועל זיך סומך זיין אויף דעם עירוב. מ'קען עס מאכן פאר א שליח און פאר אנדערע מענטשן אויך.

הלכה ה: הקדמה צו עירוב ביום טוב — תחומין און הוצאה

Speaker 1: סא עד כאן איז די הלכה פון צוויי עירובין. יעצט גייען מיר עס לערנען, קודם גייט דער רמב"ם זאגן די כלל אז מ'דארף יום טוב און יום כיפור אויך אן עירוב, און ממילא גייט זיין פארשידענע פרטי דינים וואס מאכט זיך נאר יום טוב, ווייל יום טוב קען זיין צוויי טעג, אין א ספק, שני ימים טובים של גלויות, סא מ'דארף וויסן וואס איז די הלכה פון אן עירוב. צו מען קען מאכן, וויאזוי ס'ארבעט עס, קודם כל וויאזוי ס'ארבעט עס, צו מען דארף מאכן צוויי עירובין פאר די טעג אדער נישט, נאכדעם אויב מען קען מאכן צוויי אנדערע עירובין פאר די צוויי אנדערע טעג, וכו'. סאו קודם מאכט ער א הקדמה.

"כשם שאסור להוציא הפך לתחום בשבת" - ס'איז עפעס מסתמא מסכים הסופרים אז זיי מיינען, איך ווייס נישט פארוואס דאס קומט נישט דא אריין, וועלכע יום טוב גייט מען לערנען וועלכעס עירוב תחומין פון יום טוב, דאס קומט אריין, ווייל ער וויל זאגן די פרטים.

"כשם שאסור להוציא הפך לתחום בשבת" - מ'טאר נישט גיין חוץ לתחום בשבת, **"כך אסור ביום טוב וביום הכפורים"**, סיי יום טוב, סיי יום כיפור. יום כיפור איז דאך ווי שבת לכל דבריו. יום טוב איז מותר יותר אין אוכל נפש, אבער חוץ לתחום טאר מען נישט גיין. אבער קען זיין אז ס'איז דא א חילוק. **"כשם שמוציא מרשות לרשות בשבת חייב"** - מ'טאר נישט מאכן הוצאה בשבת, **"כך ביום טוב וביום הכפורים חייב"**, אין יום כיפור איז ער חייב אויך. **"אבל ביום טוב מותר להוציא מרשות לרשות"**, אין יום טוב איז נישט דא קיין אסור הוצאה. דאס הייסט, מ'דארף אנקומען צו הלכות יום טוב און זען, הגם אז לויטן כלל איז דער כלל אז נאר אוכל נפש מעג מען אין יום טוב, אבער דער רמב"ם זאגט זיכער אז הוצאה איז מותר אפילו שלא לצורך, ווייל מתוך שהותרה הוצאה לצורך הותרה נמי שלא לצורך.

די איינציגסטע הלכה וואס מישט עירוב הצרות מיט עירוב תחומין

Speaker 1: קומט אויס אזוי, דאס איז די איינציגסטע הלכה אין הלכות עירוב תחומין וואס ס'ווערט אויך אריינגעמישט הלכות עירוב הצרות, ווייל ס'מאכט סענס, הלכות עירובין. דאס הייסט, יא, אן אנדערע הלכה איז נישט דא. לפיכך קומט אויס אזוי: **"מעריבין ערובי הצרות ומשתתפין במבואות ליום הכפורים כשבת"**, אויב יום כיפור דארף מען מאכן עירוב הצרות און שיתופי מבואות פונקט אזוי ווי שבת אויב מ'ויל טראגן. **"ומעריבין ערובי תחומין ליום הכפורים וליום טוב כשבת"**, און חוץ מזה, עירובי תחומין דארף מען מאכן פאר יעדער יום טוב אויב מ'ויל גיין, אדער פאר, יא, אויך פאר יום טוב, נישט נאר פאר יום כיפור, נאר אויך פאר יום טוב. אבער די אלע זאכן גייען מאכן חילוקים אין די פרטים פון וואס געשעט, און מ'וועט זען די אלע הלכות וואס אונז לערנען.

סיבת ההקדמה: פארוואס דער רמב"ם ברענגט דאס דא

Speaker 1: יא, סאו יום טוב מעג מען טראגן. דאס הייסט, דאס וואס איז די חומרא מיוחדת פון שבת, נישט צו טראגן מרשות הרבים לרשות היחיד וכו', איז יום טוב נישט נוגע, ווייל די גאנצע הוצאה איז מותר. סאו זאגט דער רמב"ם אזוי: קודם כל, ס'איז דא אופן וואס מ'קען יום טוב, וויבאלד יום טוב אדער יום טוב איז נאנט צו שבת, אדער אפילו צוויי טעג יום טוב וואס איז צוויי עקסטערע קדושות, קען מען מאכן צוויי עירובין בעצם, און דעמאלטס קען מען יא מאכן, דאס הייסט, אין דעם יום טוב וועט ער קענען גיין ביידע וועגן, ווייל ער קען מאכן די זעלבע ברירה, ער קען מאכן אז איין טאג גייט ער דא און איין טאג גייט ער דא. אינטערעסאנט.

נישט. דאס הייסט מען קען יא... אדער אפשר... אונז האבן אן זיין חושש, און אונז ווייסן נישט וועלכע פון זיי איז, וועלכע פון זייער האט א תופס געווען פריער, אדערוואס? און מילא גיבט מען אים חומרי מקום? אדערוואס האט ער געמאכט קלאר ביידע? נען. מער אינטערסאנט. יא. ער זאגט, וואראיינע אידעי, אזוי ברענגט ער פון איינער, אז עס איז אין ספק? איך ווייס נישט, מער אינטערסאנט. א ספק? מען ווייס נישט. הרי זה אליעזר ומקומי מיינט ער האט זיין ד' אמות? יא. אבער מקומו, וואס מיינט ד' אמות? אדער, ער איז א רשות היחיד? אויף ש... ווייס נישט. יא, ער איז אין א שטאט. קען ער גיין די גאנצע שטאט, whatever.

Speaker 1: אוקעי, אז דאס איז די עיקר א דין וואס מען זאל נישט טון. ס'זעט מיר אויס אז מען קען נישט מאכן עכט. די מהלך, רגל שניים, איז מער אזוי ווי א ספק? אדער א קלאס, אדער א ספק? אזא סארט זאך.

הלכה ג: עירוב בתנאי — מ'קען מאכן צוויי עירובין מיט א תנאי

Speaker 1: אבער יעצט קען מיר לערנען אז מען קען למעשה יא, טרעפן א וועג צו מאכן צוויי עירוב, נישט אז אין איין טאג גייט ער קענען נוצן ביידע, אבער ער קען זיך געבן אן options. א מענטש קען זיך מאכן אן options, אז ער גייט קענען גיין וועלכע וועג ער וועט וועלן, אבער מארגן האט ער תלמוד זיין, אדער ערב שבת תלמוד זיין, אדער ערב שבת ערשט-האמאל ס'איז א מענטש קען יא מאכן צוויי עירובין אויף צוויי זייטן, אבער ער מעשן דער בעומר, ער מאכט א תנאי, ער זאגט אזוי, ער זעהט אזוי, ער זעהט אזוי, אימער עלי דבר מצווה, אויב ער האט באקומען א מצווה אדער מצווה אדער דוחק. אויב ער האט געדענקען מען קען עס נאר מאכן, דארף ער גיין, אויב ער האט זיך געטראכט דורך זיך, כאב געמוזן גיין דא, **זה עירוב שיעצא נתומה חלב, ועירוב שברוך שיינעס איינער קלום**, ער זאגט דאמאלט בין איך דא, דער אנדערע איז נישט דארט. האבן מיר פארקערט, **ואם נצרכת לרוחא איר א שיינעס**, דארף גיין אויפן מערב, **זה עירוב שיעצא נתומה חלב ועירוב שברוך ארשיינער איינער קלום**. און וואס וועט זיין אויב איך וועל דארפן ביידע גיין? **"ואם נצטרך לשתי רוחות, יש לו לסמוך על איזה עירוב שירצה, לאיזה שירצה ילך"**, אז ער וועט קענען גיין, ער וועט קענען דעמאלטס טשוזן. דאס הייסט, ער זאל נישט תולה זיין אז אויב ס'וועט זיין א צורך וועט ממילא ווערן דאס, ער וויל זיך לאזן אפשענס. ער זאגט, אויב איך וועל האבן א צורך ביידע זייטן, וועל איך מחליט זיין דעמאלטס וועלכע איך וויל גיין, און דעמאלטס וועל איך מעגן נאר גיין אין די וועג, און די אנדערע עירוב וועט זיין גארנישט.

הלכה ד: אויב ער האט נישט געמאכט קיין תנאי

Speaker 1: **"ואם לא עירב לזה כלל, או שעירב ולא נצטרך לרוח משתיהן, אין שום עירוב מועיל לו, ואינו סומך על אחד מהן, אלא הרי הוא כבן העיר, ויש לו אלפים אמה לכל רוח מהחץ לעירוב"**. דאס הייסט, ער איז נישט מחליט געווען, ער האט געטראכט, ער האט זיך די גאנצע עיר נישט מחליט געווען, איז ער נישט מחליט, איז ער א בן העיר, און ער דארף גארנישט.

סיכום: די כללים פון עירוב בתנאי

Speaker 1: סא די תנאי קען מען מאכן, און מ'קען מאכן אפילו מער ווי צוויי עירובין, אפילו פינף און זעקס, ס'איז נישט קיין חילוק. ער זאגט אויף יעדע איינס אז ער גייט דאס נאר נוצן בתנאי אז ער דארף עס. ווי לאנג ס'איז מיט א תנאי קען ער עס מאכן. אויב ער מאכט אבער נישט קיין תנאי, דעמאלטס בלייבט ער סטאק, ווייל ביידע זענען חל זיין. אבער מיט א תנאי, ווען די תנאי איז אז טאמער נוצט ער די עירוב, איז די אנדערע עירוב גארנישט. און מ'קען נאר מאכן דאס איינמאל א טאג, מ'קען נישט נאכמיטאג טוישן צוריק.

דאס איז אלעס בעיסיקלי הלכות תנאי, און מיר גייען לערנען בפירוש, דער רמב"ם זאגט עס נישט דא, אבער מיר גייען לערנען בפירוש אז דאס הייסט אז דער רבנן יש ברירה, אז ער קען אויך מחליט זיין אין שבת. דא שטייט נאך נישט קלאר אז ער קען עס מחליט זיין אין שבת, אבער ס'שטייט

Speaker 1:

יא, אמת. ווייל יום טוב און שבת קען מען, ווייל ס'איז צוויי אנדערע מיני תענוג, ס'איז צוויי אנדערע קדושות, ממילא איז נישט נוגע. ער האט קונה שביתה געווען ערב שבת, און ער האט קונה שביתה געווען ערב יום טוב.

אדער ווען ס'איז שני ימים טובים של גליות, איז דא אן אנדערע סיבה פארוואס מ'קען מאכן דעם תנאי, וואס ער גייט שפעטער זאגן מער, ווייל איין טאג איז על הקודש און איין טאג איז על החול.

שני ימים טובים של ראש השנה – אנדערש

Speaker 1:

אבער שני ימים טובים של ראש השנה, מ'וועט שוין אנקומען צו יענע סוגיא, איז דא אן הסבר פארוואס ס'איז צוויי אנדערע קדושות, יעדן טאג יום טוב איז צוויי אנדערע קדושות. אבער שני ימים טובים של ראש השנה הייסט אזויאוי איין טאג.

Speaker 2:

אה, אבער מ'קען עס דן זיין אזויאוי איין טאג, און אזויאוי איין טאג שבת קען מען נישט.

Speaker 1:

זייער גוט. פארוואס איז מען מעריב לשניהם? דאס הייסט, דאס אז ס'איז צוויי קדושות, וואס מאכט עס פאר צוויי קדושות? ווייל היינט, לפי דעם וואס ס'איז היינט יום טוב, איז נעכטן נישט יום טוב. אבער ראש השנה, מהיכי תיתי, איז דאך אלעס קידוש החודש בעצם דער שורש הרעש, פארוואס ראש השנה איז אנדערש. אבער ראש השנה הייסט ווייניגער ספק, ווייל מ'טוט עס אפילו בזמן בית המקדש, אפילו בזמן שקידשו על פי הראיה, וואסעווער ריזען, קומט אויס אז מ'רעכנט עס אלס איין קדושה. ממילא קען מען נישט מאכן אן עירוב, צוויי עירובין פאר צוויי אנדערע טעג, ווייל דאס איז מחלל זיין איין מאל, נישט צוויי מאל.

Speaker 2:

יא?

Speaker 1:

יא.

הלכה: מתנה אדם על עירובו – תנאים אויף עירוב

לשון הרמב"ם

Speaker 1:

זאגט דער רמב"ם ווייטער, וכן, דאס הייסט נישט נאר מ'קען מאכן אן עירוב אין איין טאג פאר צוויי וועגן, מ'קען מאכן אן אנדערע סארט תנאי. **מתנה אדם על עירובו, דאס הייסט, דאס איז פשוט בעצם. מתנה אדם על עירובו ואומר, עירובי לשבת זו ולא לשבת אחרת.**

דיסקוסיע: וואס איז דער חידוש?

Speaker 2:

איך פארשטיי נישט פארוואס דאס איז א חידוש. דאס הייסט, אויב מ'קען מאכן אין איין שבת, איין יום טוב, פאר קבלת חברים, קען מען אזוי מאכן. די שבת איז נישט נעקסטע וואך.

Speaker 1:

ישר כח. אבער וויאזוי ארבעט עס? ווען ער לייגט אראפ די עירוב, ער וועט לייגן עסן פאר צוויי וואכן, אדער עפעס וואס זאל זיך האלטן פריש פאר צוויי וואכן?

Speaker 2:

אבער ס'זאל זיך נישט נשרף ווערן, מ'האט געלערנט אויב ס'איז נישט דא איז נישט גוט.

Speaker 1:

סאו בעיסקלי ער איז ממשיך דעם נושא פון צוויי עירובין, און יעצט וויל ער זאגן לענין יום טוב צוויי עירובין. אבער ער געפילט אז ס'איז נישט פאסיג צו געבן א דזשאמפ אריין אין יום טוב, דעריבער געבט ער אזא שטיקל הקדמה אז ס'איז דא יום טוב, לענין עירובין איז דא יחיד

עירוב תחומין ביום טוב – צוויי עירובין, תנאים, און ברירה

הלכה: עירוב תחומין ביום טוב – דער חילוק צווישן שבת און יום טוב

Speaker 1:

אבער די אלע זאכן גייען מאכן חילוקים אין די פרטים פון וואס געשעט, און מ'וועט זען די אלע הלכות וואס אונז לערנען. יא. סאו יום טוב מעג מען טראגן, דאס הייסט דאס וואס דער חומר מקושש איז געווען שבת נישט צו טראגן מרשות היחיד לרשות היחיד וכו' איז יום טוב נישט נוגע ווייל די גאנצע הוצאה איז מותר.

הלכה: צוויי עירובין לשתי רוחות ביום טוב וושבת

Speaker 1:

סאו זאגט דער רמב"ם אזוי, קודם כל איז דא אופנים וואס מ'קען יום טוב, וויבאלד יום טוב אדער יום טוב איז נאנט צו שבת אדער אפילו א צוויי טאג יום טוב, ס'איז צוויי עקסטערע קדושות, קען מען מאכן צוויי עירובין בבת אחת, און דעמאלטס קען מען יא מאכן, דאס הייסט אין דעם יום טוב וועט ער קענען גיין ביידע וועגן, ווייל ער קען מאכן די זעלבע ברירה, אבער ער קען מאכן אז איין טאג גייט ער דא און איין טאג גייט ער דא.

אינטערעסאנט, סאו בעיסקלי ער איז ממשיך די נוסח פון צוויי עירובין, נאר יעצט וויל ער זאגן לענין יום טוב צוויי עירובין, אבער ער געפילט אז ס'פאסט נישט צו געבן א דזשאמפ אריין אין יום טוב, דארף ער געבן אזא שטיקל הקדמה אז ס'איז דא יום טוב. לענין עירוב איז דא יום טוב, לענין עירוב איז נישט דא יום טוב. ניין, עירוב חצרות, איך גיי ער נישט דערמאנען נאכדעם.

לשון הרמב"ם

Speaker 1:

ער זאגט אזוי, יום טוב שחל להיות סמוך לשבת, קומט אויס יום טוב איז נאנט צו שבת, איין טאג מיט שבת, בין מלפניו בין מלאחריו, או שני ימים טובים של גליות, וואס איז אמאל צוויי טאג יום טוב, יש לו לערב שני עירובין לשתי רוחות, ער קען מאכן צוויי עירובין פאר ביידע וועגן, וסומך על איזה מהן שירצה ליום הראשון, ועל עירוב שברוח שנייה ליום השני, ער קען זאגן די ערשטע טאג שבת אדער יום טוב אדער איין טאג יום טוב וועל איך סומך זיין אויף דעם וועג, און די נעקסטע טאג יענע וועג. סאו ער האט געמאכט לכתחילה ביידע עירובין, און ווען ס'קומט יעדן טאג איז ער מחליט וועלכע ער וויל נוצן. וואס איז אנדערש ווי שבת וואס מ'קען נישט, אבער דא איז דאך צוויי אנדערע טעג, צוויי אנדערע קדושות, איין טאג דאס, איין טאג דאס, דאס קען מען יא טון.

דאס איז איין זאך. אדער מ'קען סתם אזוי, או מערב עירוב אחד לרוח אחת, וסומך עליו לאחד משני הימים, דאס הייסט אדער ער קען זאגן איך גיי די אנדערע וועג, אדער די אנדערע טאג, שהוא יום השני, יקנה שביתה בעירוב כדין עירוב. דאס הייסט, פונקט אזוי ווי מ'האט געזען פריער אז דער עולם קען גיין אדער וועלכע עירוב, אדער אז איך וויל בכלל נישט קיין עירוב.

תנאי: נאר ביי שני ימים טובים של גליות אדער יום טוב וושבת

Speaker 1:

אבער דאס האט א תנאי. ווי מ'האט געזען פריער, אז צוויי טעג יום טוב קען מען גיין צוויי אנדערע דירעקשאנס, דאס ארבעט נאר בשני ימים טובים של גליות, אדער ביי יום טוב און שבת.

Speaker 2:

יא, אדער יום טוב און שבת, דאס איז אויך צוויי יום טוב'ן קען מען אויך.

אה, ספק דרבנן לקולא.

Speaker 1:

דא רעדט זיך אז ער איז מחליט, אבער קען אויך זיין אז זיי זענען מחליט, ווייל זיי דארפן דאך מחליט זיין, זיי זענען מזכה, און זיי קענען מחליט זיין צו זיי ווילן אין שבת.

הלכה: מערב לשבת של כל השנה כולה

Speaker 1:

וכ"ה, די זעלבע זאך קענען מענטשן טון אזוי, **מערב לשבת של כל השנה כולה**, גיא, ער וויל ווייטער אמאל גיין, מאכט ער אן עירוב פאר א גאנץ יאר. **רבי אומר, רצייתי לעירוב, לא רצייתי לעירוב, אלך לבני עירי.** און ווען ער דארף עס, **כל שבת שירצה**, און אין שבת וועט ער וועלן, ער וועט גיין אפילו שתי תחומי שבת, דעמאלטס הייסט אז יענע ערב שבת איז געווארן די פת אן עירוב. יא, מען דארף טשעקן, זאגט דער משנה ברורה, מען דארף מאכן זיכער אז דער עירוב איז קיימא.

פראקטישע אנווענדונג

Speaker 1:

די הלכה איז אז זייער פראקטישע הלכה. יעצט זענען משגיחים, מוטשען זיך מיט בחורים, טארן נישט ארויסגיין פון קעמפ. דער משגיח קען ערב שבת אראפלייגן אפאר דאס, און ער קען מחליט זיין ווער עס מעג גיין וואו, און ער וועט אסר'ן מדין תחומי שבת, אויב מען קען.

Speaker 2:

יא, אויב איך לערן דאס פראקטיש, מען קען מאכן אן עירוב, אבער דער עירוב פארלירט מען דאך, דאס הייסט, ער גייט נישט קענען גיין די אנדערע וועג. זאגט ער, אויב איך וועל מחליט זיין צו שפאצירן דעם וועג, וועל איך נוצן דעם עירוב.

Speaker 1:

שפאצירן אדער אראפלייגן אן עירוב, אידער וועי וועלכע וועג ער טוט עס.

Speaker 2:

ניין, איך מיין צו זאגן אז ווען ער זאגט ארייננעמען אן עירוב, מיינט ער אז ער גייט טאקע דארפן לייגן אין אפאר פלעצער א פת, און נאר מחליט זיין וועלכע פת איז פאר וועם?

Speaker 1:

ניין, ניין, ווארט א רגע. איך גלייב נישט אז מען קען ביי א רגילע קעמפ נישט מחליט זיין אילן פלוגי, ווייס איך אויך נישט אז מען קען פאר יענעם. מען רעדט דא פון לייגן אן עירוב.

Speaker 2:

יא, אז מען קען מאכן אן עירוב פון איבעראל, אדער איינער קען מאכן פארן אנדערן, און ער איז מודיע אז ער מיינט אז יעדער איינער זאל מחליט זיין שפעטער צו ער וויל עס נוצן.

Speaker 1:

ס'איז זייער פראקטיש.

דיסקוסיע: דין זכותא און מודעה

Speaker 2:

אקעי, יעצט גייט מען לערנען אביסל מער קאמפליצירטע נושאים. וואס געשעט יום טוב שני? וואס געשעט מיט די צווייטע טאג יום טוב? ווען מאכט מען די עירוב קודם כל די צווייטע טאג יום טוב? א סעקונדע נאר, די טעם דין זכותא פאסס קען מען זאכן זיין. די הלכה זעט מיר אויס זייער ענדליך, אז בעצם, ווען ער וויל פאררעכטן און ווייסט אז אידן ווערן נכשל מיט תחומי שבת, קען מען לכאורה טון אזוי. אדער אפשר נישט, נאר אויב דער מענטש איז מחליט? נאר אויב דער מענטש איז מסכים?

Speaker 1:

ס'איז נישט דא איז נישט גוט. די עירוב וואס ער האט געלייגט זאל נישט אייביג ווען ס'ווערט ערב שבת זאל מען זיך רעכענען מיט די אוכל וואס ליגט דא, נאר די שבת זאל מען זיך יא רעכענען און די שבת נישט, אדער פארקערט, **און שבת אחרית** לויט דעם איז אפשר א גרעסערע חידוש, אז אפילו ער האט געמאכט די סעודה נעקסטע וואך קען ער עס נוצן, **אדער לשבתות הבאות, אדער פארקערט, ליום טוב ולא לשבתות**, בקיצור, מ'קען מאכן א תנאי.

איך פארשטיי, ווייל די ווארט פון די פסוק איז נישט אז אויטאמאטיש די פסוק, ווען די פסוק האט א כח, די פסוק מאכט עפעס, קען ער נישט מאכן קיין תנאים, אבער ס'איז דאך אלץ דעתא אז ווייל ער האט דארטן די פת טראכט ער פון די פת אלס א מקום שביתה, קען ער זאגן ווען ער האט יא די דעתא און ווען נישט.

Speaker 2:

יא?

Speaker 1:

יא. זייער גוט, מ'קען מאכן א תנאי.

הלכה: ברירה – האומר לחמשה הריני מערב על איזה מכם שארצה

לשון הרמב"ם

Speaker 1:

רייט, די חידוש איז בעצם די עיקר נושא פון ברירה וואס ער גייט זאגן די נעקסטע. רייט, גיימיר ווייטער. **"האומר לחמשה אידך"**, ער זאגט פאר פינף אידן, **"הריני מערב על איזה מכם שארצה"**, שארצה אדער שארצה?

Speaker 2:

שארצה, יא, וואס איך וועל וועלן.

דיסקוסיע: וויאזוי ארבעט די ברירה?

Speaker 1:

וואס איז די... וויאזוי גייט ער מחליט זיין? און וויאזוי וועסטו וויסן נאכדעם וואס דו קענסט יא אדער נישט גיין לויט ווי איך האב מחליט געווען ביי ערב שבת בין השמשות? נישט ערב שבת, **"אם רצייתי אלך"**, דו וועסט גיין. וואס? אדער ווען ער וועט מאכן די... ערב שבת, לאו דווקא בין השמשות. **"אם רצייתי"**, ווען איך גיי וועלן, ס'איז דאך... ער גייט...

Speaker 2:

ווייט, איך וויל נאר פארשטיין, און אויף וואס איז ער מחליט? וואס איז זיין מסקנא? איך וויל עפעס א מסקנא, יא? איז אזוי, אקעי, **"אם רצייתי אלך, לא רצייתי לא אלך"**.

Speaker 1:

אה, איך פארשטיי, ער איז דא אזויווי די אודן לאמיר זאגן, ער מאכט אן עירוב פאר פינף מענטשן, ער זאגט, איך ווייס נאכנישט פאר וועלכע פון ענק איך מאך די עירוב, וועלכע פון ענק איך וויל זאלן נוצן מיינן עירוב, דאס וועל איך מחליט זיין שפעטער.

דין ברירה בדרבנן

Speaker 1:

"אף על פי שרצה משחשיכה, אפילו אז די החלטה האט ער געמאכט שוין אין שבת, ילך", קען יענער גיין. פארוואס? **"דבר שאינו מדברי סופרים יש בו ברירה"**. וויבאלד ס'הייסט מדברי סופרים, דאס הייסט עירוב איז דרבנן, איז דא א כלל, יש ברירה. יש ברירה מיינט למפרע מ'קען למפרע מחליט זיין אז דאס האב איך געמיינט יענעם'ס עירוב, ווייל איך האב געמאכט אן עירוב פאר יענעם.

אזא הלכה האבן מיר שוין געהאט באמת אין פרק ו', אז אויב מ'איז מרוצה געווארן בערב איז אויך גוט. דער ענין, ווייל דברי סופרים...

Speaker 2:

הלכה: עירוב פאר צוויי טעג יום טוב – מפני שהן שתי קדושות

Speaker 1:

ואם מביאו עמו ליום טוב, קען ער עס אהיימברענגען. פארוואס? פארוואס דארף ער דאס? דאס איז די ערשטע הלכה. מען דארף האבן די עירוב אויך די צווייטע נאכט. פארוואס? **מפני שהן שתי קדושות**. ס'איז צוויי עקסטערע קדושות, די צווייטע טאג יום טוב אדער שבת און יום טוב. **ואין קונה עירוב לשני ימים**. מען קען נישט קונה זיין אן עירוב פון ערב יום טוב אויף די צווייטע טאג יום טוב. ממילא דארף מען עקסטער מאכן זיכער, אדער מאכן זיכער... דער רמב"ם זאגט אז ס'איז אן אנדערע קעיס אז ער גייט צוריק דארט, אבער ס'קען זיין אויב ער ווייסט אז ס'איז פארשפארט דארט, וואטעווער, קען ער זיך סומך זיין. אבער דא מיינט ער אז ער דארף מאכן זיכער אז ס'איז דארט טאקע די צווייטע נאכט יום טוב אויך.

און אז ס'איז קלאר, **נאכל העירוב בראשון**, אויב ס'איז אויפגעגעסן געווארן די עירוב די ערשטע טאג, **קנה עירוב לראשון ואין לו עירוב לשני**. האט ער נישט קיין עירוב די צווייטע נאכט.

עירוב ברגליו פאר צוויי טעג

וואס איז מיט ערב ברגליו? וואס דארף ער טון? די זעלבע זאך. **ערב ברגליו בראשון, צריך לערוב ברגליו בשני**. ער דארף גיין דארט די צווייטע טאג נאכאמאל. ווי? וואס דארף ער טון? **שילך ויעמוד באותו מקום**, ער זאל גיין שטיין אין די זעלבע פלאץ, **ויחשוב בלבו שיקנה שם שביתה**. ער זאל דארט קונה זיין אן עקסטערע שביתה אין די צווייטע טאג.

דו זעסט, דא זאגט ער... פריער האט ער געזאגט "ואומר שביתתי", דא זאגט ער "יחשוב בלבו". זייער קלאר. רייט. ווייל ס'שטייט דאך פריער קלאר אז מען דארף נישט. ער זאגט אז אפשר איז דא א שאלה, מען טאר נישט זאגן ווייל ס'איז א שאלה פון הכנה מיום טוב לחבירו. דאס איז זיכער אין די נעקסטע הלכה, אבער דא ווייס איך נישט.

ערב כפת בראשון – דער חילוק צווישן ברגליו און כפת

ערב כפת בראשון, אויב האט ער געמאכט אן עירוב די ערשטע טאג כפת, איז אזוי: **אם רוצה לערוב ברגליו בשני, הרי זה עירוב**. ער דארף נאר גיין דארט און טראכטן אז ער איז דארט קונה שביתה. **אבל אם רוצה לערוב כפת**, אויב ער וויל מאכן כפת די צווייטע טאג, **צריך לערוב באותה הפת עצמה שערב בה בראשון**.

ס'איז זייער אינטערעסאנט. דאס מיינט, אזוי ווי איך האב געזען דא אין די זייט, איז עס וועגן די נושא פון הכנה. אויב ער מאכט א נייע עירוב, זעט מען קלאר אז ער נעמט די פת און ער מאכט עס פאר אן עירוב פאר מארגן. דאס טאר מען נישט פון איין טאג יום טוב צום צווייטן. אויב ס'איז די זעלבע פת, ער דארף נישט גארנישט טון, ער דארף עס נאר ברענגען דארט, דעמאלטס מעג ער. ווייל אויב נישט איז עס א שאלה פון הכנה מיום טוב לחבירו.

אזוי האט דער רמב"ם עס געברענגט. ווייל נישט וואס איז דער חילוק וועלכע פס, נאר ווייל יום טוב פאסט נישט צו נוצן צו מאכן א נייע פס. מכשיר זאל ער אליין הייסט נישט קיין הכנה, אזוי ווי זיי האבן געלערנט לגבי שבת. אדער עצם גיין הייסט נישט. מען זעט נישט אז ער טוט עפעס. אדער עס איז דא א צורך, אבער צו זאגן די פראבלעם איז די מאכן, די נעמען א נייע פס, און זאגן אז עס איז א עירוב אדער מאכן די פון עירוב.

חידוש: קדושה אחת – שבת און יום כיפור

זאגט דער רבי ביים טאך זיין טאך חידוש יעצט. אזוי ווי יעצט האבן געלערנט, זייעסט לכאורה יום טוב שיים טוב של ראשונה, קומט אסאך לויט דער רבי, און מען דארף נאר די ערשטע טאג, באלד איין קידושה, סיינט פון דער רבי, און ס'גייט אן אכט לקהילה. זייעסט מען דארף נאר אן עירוב אין די ערשטע טאג, אין די ערשטע טאג יום טוב, ווען ס'גייט שוין אויף די צווייטע טאג אכט.

זאגט דער רביים אים אזוי, און נישט נאר דעם, איך האב א חידוש. יא, און ער האט שוין ערשט געזאגט פריער, בפירוש, ווען דאך א חידוש, עס איז

ניין, זיי דארפן וויסן דערפון. ס'איז נישטא קיין זיכו אזוי, ס'איז נישטא קיין זיכו, אבער ס'איז דא א חובה, ווייל ער בלייבט כרגלי המערב. ער דארף וויסן. אבער מען קען הענגען א צעטל אין שול, איך האב געמאכט אן עירוב, און אויב איינער וועט וועלן גיין אין יענע דירעקשאן, וועט ער עס קענען ניצן.

Speaker 2:

אה, יא, מען קען דאס טון.

Speaker 1:

אה, לכאורה, אינטערעסאנט. מענטשן טוען אזוי, איך מיין, יא.

הלכה: המערב לשני ימים טובים – דער עירוב מוז זיין דארט ביידע נעכט

לשון הרמב"ם

Speaker 1:

זאגט ער יעצט, דארף מען זען ווען מען דארף מאכן די עירוב פאר די צווייטע טאג יום טוב. דאס הייסט, צוויי ימים טובים זענען צוויי אנדערע קדושות, זיי האבן נישט צו טון. ס'ארבעט נישט. זאגט ער, לאמיר לערנען. **המערב לשני ימים טובים של גלויות**, איינער וויל מאכן אן עירוב פאר צוויי טעג יום טוב פון גלויות, די אידן אין חוץ לארץ האבן צוויי טעג יום טוב, **או לשבת ויום טוב**, די זעלבע זאך, **אפילו שעירוב לאחד לרוח אחת משניהם**, אפילו ער וויל נישט גיין צוויי אנדערע פלעצער, ער וויל נישט גיין צוויי פלעצער, ס'איז פשוט אז ער דארף רעכענען די צווייטע טאג עקסטער. אבער ער וויל גיין די זעלבע וועג, די זעלבע עירוב, ביידע טעג. **אם כן, צריך שיהא העירוב במקומו מוצאי בליל ראשון ובליל שני כל בין השמשות**. יעדן טאג איז דאך אן עקסטערע קדושה, מוז ער דאך האבן אז די עירוב זאל זיין דארט בין השמשות סיי די ערשטע טאג און סיי די צווייטע טאג.

כיצד הוא עושה?

Speaker 1:

זאגט דער רמב"ם, **כיצד הוא עושה?** וואס קען ער טון? א גאנצן טאג דארף עס נישט דארט זיין, ס'איז ווי יעדער עירוב, ס'דארף נאר דארט זיין בין השמשות. אבער בין השמשות מוז זיין אפילו די צווייטע טאג. איז וואס זאל ער טון? **מוליכו בערב יום טוב או בערב שבת**, דאס הייסט, אויב ער וויל נישט לאזן שבת, **ומחשך עליו**, ער בלייבט דארט. דאס הייסט, אויב ער וויל נישט לאזן דארט, ס'איז אפשר נישט קיין מקום המשתמר, ער וויל נישט לאזן דארט די עירוב א גאנצע זאך, דעמאלטס **נוטלו בידו ובידו עמו ליל יום טוב**. יום טוב טאר מען דאך טראגן, שבת טאר מען נישט טראגן, אבער יום טוב טאר ער דאך טראגן, קען ער עס מיטנעמען צוריק אהיים די עירוב. **ולמחר מוליכו לאותו מקום ומניחו שם עד שתחשך**. מארגן ביינאכט דארף ער עס ברענגען צוריק צו די זעלבע פלאץ, ווייל ס'מוז זיין אויף די זעלבע פלאץ, **ואוכלו אם עירוב לשבת**, אויב ס'איז שבת קען ער עס שוין עסן דעמאלטס גלייך אויפן פלאץ, **או מביאו ומעלה ליום טוב**, קען ער עס אהיימברענגען.

דער טעם: מפני שהן שתי קדושות

Speaker 1:

פארוואס? פארוואס דארף ער די ערשטע הלכה? מען דארף האבן די עירוב אויך די צווייטע נאכט! פארוואס? **מפני שהן שתי קדושות**, עס זענען צוויי עקסטערע קדושות די צווייטע יום טוב, אדער שבת און יום טוב. **ואין קיום עירוב תחומין על הראשון קונה עירוב לשני ימים**, מען קען נישט קונה זיין עירוב פון ערב יום טוב אויף די צווייטע טאג יום טוב. ממילא דארף מען עקסטער מאכן זיכער, אדער מאכן זיכער. קען זיין, דער רמב"ם זאגט אז ס'איז אן אינטערעסאנטע קעיס אז ער גייט צוריק דארט, אבער קען זיין אויב ער ווייסט אז ס'איז א שבת טאג.

עירובין פאר צוויי טעג יום טוב – שתי קדושות, תנאים, און הלכות פון עירוב אין יום טוב

געמאכט זיין עירוב, "אין עירובו השני עירוב". פארוואס? "שעירוב מצוותו שיהא בסעודה הראויה בו ביום". עירוב דארף דאך זיין א סעודה וואס מ'קען עסן בייטאג. "וזה הואיל ואינו יכול להגיע לו ארבע אמות", פארוואס קען ער נישט אנקומען? ווייל ער גייט ארויס פון זיין תחום. און ער איז אין ביום הדין, הייסט עס נישט רואה ביום הדין, ממילא קען ער נישט מאכן זיין עירוב. ער קען נישט האבן די צווייטע עירוב פון די אנדערע זייט.

דער רמב"ם'ס דוגמא

בקיצור, דער רמב"ם איז מסביר: **הרי שהניח עירובו בריחוק אלפים אמה מביתו לרוח מזרח**, ער האט צוויי טויזנט אמה אין גאנצן מזרח זייט, **וסמוך לו ליום ראשון**. יעצט, די צווייטע טאג וויל ער מאכן א עירוב די אנדערע וועג, "שלא יניח עירוב שני בריחוק אמה אחת או מאה אלא ברוח מערב, וסמוך לו ליום שני", אויב ער קען די גאנצע אפטיילן, קען ער, ווייל מארגן גייט ער יענע וועג. אבער היינט קען ער זיך נישט רירן. "שאין לו ביום ראשון אלא ארבע אמות, ואינו יכול לילך ביום הדין אפילו אמה אחת לצד מערב", ווייל זיין עירוב איז אינגאנצן אין מזרח, "שאין לו ברוח מערב כלום". קומט אויס אז ער קען נישט אנקומען צו זיין עירוב אין ביום הדין, און די עירוב דארף חל זיין ביום הדין, נישט ווען ס'ווערט ביינאכט.

אבער ווען קען יא? "אבל אם הניח עירובו בריחוק אלף וחמש מאות אמה מביתו לרוח מזרח", נאר פופצן הונדערט אמה מזרח, "וסמוך לו ליום ראשון, והניח עירוב שני רחוק מביתו לרוח מערב בתוך חמש מאות אמה", יא, נאר within פופצן הונדערט אמה, "ודמו סמוך לו ליום שני, הרי זה עירוב, שהרי אפשר שיגיע ליום ראשון". ממילא מארגן וועט ער קענען גיין יענע פופצן הונדערט פלאס נאך צוויי טויזנט יענע וועג. זייער גוט. דאס איז די הלכה פון איינער וואס מאכט צוויי עירובין צוויי טעג יום טוב.

הלכה: מ'מאכט נישט עירוב אין יום טוב – יום טוב שחל להיות ערב שבת

יעצט גייען מיר לערנען וואס איז מיט א איד, צו מ'מעג מאכן א עירוב אין יום טוב בכלל. ס'הייסט, א מינוט צוריק האבן מיר געלערנט אז מ'מאכט א עירוב אין יום טוב, אבער מיר האבן געלערנט קלאר נישט א נייע עירוב, נאר א עירוב פון נעכטן מאכט מען, די זעלבע פת קען מען מאכן נאכאמאל. זעט אויס אז דאס הייסט נישט מאכן א עירוב יום טוב.

אבער סתם אזוי יום טוב וואס איז ערב שבת, זאגט דער רמב"ם, מ'טאר נישט מאכן קיין עירוב. **יום טוב שחל להיות ערב שבת, אין מערבין עירוב יום טוב**. לכתחילה מאכט מען נישט קיין עירוב אין יום טוב, נישט עירובי חצרות וואס מ'דארף האבן פאר שבת און נישט פאר יום טוב, און אויך עירובי תחומין. און ווען מאכט מען די עירוב? "אבל מערבין ביום המישי שהוא ערב יום טוב". ס'הייסט, מ'מוז עס אראפלייגן, ווייל ס'גייט עס ארבעטן פאר שבת, אזוי ווי מיר האבן געלערנט פריער, ער דארף צוריקקומען אין שבת און מאכן זיכער אז ס'איז דא א עירוב, אבער מ'מוז מאכן ערב יום טוב. עירוב חצרות דארף מען נישט צוריקגיין, מען מאכט עס ערב יום טוב און שוין.

דיסקוסיע: פארוואס טאר מען נישט מאכן עירוב אין יום טוב?

Speaker 1:

ואם חל, אה, ס'איז דא נאך א הלכה וואס שטייט אויך וועגן עירוב חצרות, יא? ואם חל, ווייל עירוב חצרות איז אויך עפעס אזא מין קנין. איך ווייס נישט פארוואס טאר מען נישט מאכן אין יום טוב. אדער ווייל ס'איז א הכנה, אדער ווייל ס'איז... הכנה לכאורה, ניין? ווייל מ'האט געמאכט עירוב תבשילין, וואלט עס געדארפט העלפן.

Speaker 2:

ער רעדט באופן ווען מ'האט שוין געמאכט עירוב תבשילין? סתם א איד מאכט עירוב תבשילין. ער שרייבט, תבשילין מאכט מען נאר טאקע אויב מ'וויל קאכן עפעס, אויב האט מען אלעס אנגעגרייט פאר יום טוב.

Speaker 1:

נישט געשטאנען. אה, מעשיות נישט תי קדושות. יא, עס איז... אממ... דער רב האט געבן חילוק געווען, איך האב אים נישט זאגט בפירוש. אבער דער רבים האט געזאגט, אז פארוואס דארפן צוויי ימים עירוב אין די צווייטע טאג אויכערט, ווייל עס איז צוויי קדושות. עס איז א משפיל פון דער רבים, אז ראשונה למשל וואס איז קדוש אייך, אז דארפן מיר נאר איין עירוב.

דעמאלט האט דער רב אפגעפרעגט, און מען האט נישט אפגעפרעגט, אז דער רב זאגט אז ס'האט נישט צו טון, אז דאס ווי מ'זאגט אז די יום ראשונה צוויי ימים טובים, אז איין יום טוב איז נאר אלע חומרי, מ'זאגט נישט לכאילו אז עס וואלט דארפן נאר איין עירוב ראשונה.

דער חידוש פון שבת און יום כיפור

אבער דער רב האבן נישט נאר דעם, נישט נאר ראשונה, און ער גיבט נאך צו נאך א חידוש. זאגט דער רב, יעמיר א קריפה איר משיח עליות ערב שבת און לאחה שבת. וואס מיינט ער ביז מאנשן מקאטשן אין א ראועה? ווייל היינט ער ביז מאנשן מקאטשן אין א ראועה? ווייל היינטגע צייטן שטעט עס קיינמאל נישט! עס איז נאך קיינמאל נישט געמאכט אז יום כיפור זאל זיין פרייטאג אדער זונטאג, ווייל זיי מאכן לו עדי ראשונה תכללים, ווען מ'מילא קומט אויס אז יום כיפור קען נישט זיין פרייטאג אדער זונטאג.

אבער וויז מאנטש אין קיטש אין פירא, דער קענסט זיין אז דער כיפור זאל זיין שבת אדער זונטאג, ערשט, פרייטאג אדער זונטאג, קומט דא א שבת אסמי חלומה כעפורה, יא און דער משנה איז דא הלכות פאר אזא כתב און די גמרא, א גמט מאכט זיך נישט, זאגט דער רמב, מיר אליא, נעק מיך אויס, שייך קיום אחד, דער קדושה איז אייך עס אים. פארוואס? ווייל שבת און יום כיפור האט די זעלבע לעוועל קדושה. ביידע טאר מען נישט טראגן, ביידע טאר מען נישט טון קיין מלאכת אוכל נפש.

סאו, טענה'ט דער רמב"ם, וויבאלד ס'איז די זעלבע לעוועל קדושה, וואלט מען געקענט מאכן אן עירוב ערב שבת און זיך סומך זיין אויף דעם אויך אויף יום כיפור. פארוואס? ס'איז אן אינטערעסאנטע סברא.

דער מושג "קדושה אחת" – ענליכע הלכות

דאס וואס זיי האבן ענליכע הלכות מאכט עס שוין פאר א קדושה אחת. ס'איז נישט אז קדושה אחת מיינט נישט עפעס אז ס'איז איין זאך, נאר ס'איז עפעס גענוג ענליך, איז עס אויך א קדושה אחת. ס'איז דאך צוויי ימים טובים, צוויי קדושות פשוט, ווייל אויב היינט איז יום טוב איז נעכטן נישט. אבער זעט אויס אז שבת און יום טוב, אבער ס'איז דאך א חילוק ווייל ס'האט צוויי אנדערע לעוועלס.

ממילא טענה'ט דער רמב"ם, ס'איז אינטערעסאנט, א מענטש וואלט ווען געטראכט אז ערשטע טאג סוכות און צווייטע טאג סוכות איז איין קדושה אחת, און ראש השנה און יום כיפור איז אן אנדערע קדושה. אבער ניין, די קדושה וואס מ'רעדט דא אט ליעסט איז דאס אז זיי האבן די זעלבע הלכות. למדנות, אבער ס'איז אן אנדערע פראבלעם, ווייל ס'איז בכלל חול. אויף וויפיל היינט איז קודש איז מארגן אדער נעכטן חול. אבער ס'איז זייער אינטערעסאנט, דער רמב"ם האט געטראכט אז קדושה אחת, אויב ס'איז די זעלבע דין, שבת און יום כיפור הייסט קדושה אחת. ס'איז זייער אינטערעסאנט, יא.

הלכה: צוויי עירובין אין צוויי ריכטונגען – דער תנאי פון "אפשר להגיע"

אקעי. יעצט זאגט דער רמב"ם, סאו, האבן מיר יעצט געלערנט אז וואס? אז מ'קען מאכן צוויי עירובין פאר צוויי טעג פון צוויי טעג יום טוב. יא, קודם כל איז דא אין דעם לייגט ער צו א תנאי. "רשות ביד אדם לעשות שני עירובין משתי רוחות לשני ימים", איז דא דוקא "והוא שיהא אפשר להגיע לכל אחד משני העירובין ביום הראשון". ס'דארף זיין דער צווייטער עירוב גענוג נאנט אז ער זאל קענען אנקומען דארט דער ערשטער טאג. "אבל אם אי אפשר להגיע לעירוב השני ביום הראשון", אויב דער צווייטער עירוב איז אזוי ווייט – ער גייט געבן אן עקזעמפל אין די נעקסטע הלכה פונקטליך – וואס ער קען נישט אנקומען דער ערשטער טאג יום טוב דערצו, הגם אז דער צווייטער טאג וועט ער קענען ווייל ער האט דארט

הלכה: תנאי בעירוב חצרות ביום טוב שני של גלויות

ער מאכט א תנאי געבויעט אויף די ספק פון צוויי טעג יום טוב, רייט? כתרדמתנא, אויב חמישי, דאנערשטאג פרייטאג איז יום טוב, קומט ער דאנערשטאג און ער זאגט אזוי: **אם היום יום טוב, אין בדברי כלום** — איך טו גארנישט, יום טוב טוט מען נישט קיין קנינים. **ואם לאו**, רייט? ער איז ערב יום טוב, און שבת איז אן יום טוב, און שבת ער מיקסן די עירוב, ודאי? אדער יום טוב.

ולמחר, טוט ער די זעלבע זאך, פרייטאג, חוזר ומערב, מאכט ער נאכאמאל אן עירוב, דאס הייסט עירוב חצרות, עירוב תחומין זאגט מען מעג נישט. **ואומר אם היום יום טוב**, אויב היינט איז יום טוב, טו איך גארנישט, ווייל איך דארף נישט מער, איך האב שוין געהאט א עירוב. **ואם בדברי היום כלום**, ווייל ער איז דעמאלטס געווען יום טוב און היינט איז חול, רייט? איז ער מאכט אן עירוב, ווייל די צייט איז יעצט פרייטאג, א וואכעדיגע טאג.

חילוק: נאר יום טוב שני של גלויות, נישט ראש השנה

און ווייטער, די הלכה ארבעט נאר יום טוב, סתם יום טוב שני של גלויות, און ווען מ'רעדט פון סתם יום טוב שני של גלויות? אבער יום טוב שני של ראש השנה, ריין כי יום אחד, רעכנט מען זיך ווי איין קדושה, איין טאג, **ואין מערבין בו** — אין יום טוב קען מען נישט מאכן די צוויי קדושות תנאי. פארוואס? ווייל מ'רעכנט זיך אלס איין קדושה און נישט אלס א ספק.

קושיא: פארוואס עירוב חצרות יא, עירוב תחומין ניין?

פארוואס עירוב חצרות מעג מען מערבין, און נישט עירוב תחומין אין מערבין בו? ער ברענגט אז ס'הייסט מער א קנין, עירוב תחומין איז עפעס ממש מסקרא, עירוב חצרות איז מ'מישט אויס די גאנצע עולם, ס'איז פאראייניגער, נישט קלאר.

אפשר איז עס א גרעסערע צורך? אפשר אזא סארט זאך קען מען טראכטן? עירוב חצרות איז נישטא משום הוצאה, ווייל ס'איז יום טוב, איז דאך נישט קיין פראבלעם, מ'מעג עניוועי טראגן. מ'האט שוין איינמאל קיין תחומין, טאר מען דאך יום טוב אויך נישט, איז איך דארף נישט דארפן טראכטן ערב יום טוב. איך וואלט געטראכט פראקטיש, אבער די מפרשים זאגן נישט די פראקטישע פשט.

סיום הלכות עירובין

עניוועיס, דאס איז די ענד, ברוך רחמנא דסייען. ביז יעצט האבן מיר געלערנט הלכות עירובין.

ער רעדט אן עירוב תבשילין. עירוב תבשילין איז דאך א הכנה, ס'וואלט אויך דאס מתיר געווען, ניין? איך ווייס נישט. אינטערעסאנט. ס'מאכט טאקע אנדערע זאכן אויך, נישט נאר קאכן, ס'מאכט אנצינדן א לעכט און הוצאה.

ער זאגט טאקע אז דא אין עירוב תחומין איז א קנין רשות. וואס איז א קנין? ס'הייסט ער איז קונה רשות. מ'זעט דאך מ'קען מערב זיין ברגליו אדער אפילו במחשבתו. במחשבתו איז ער קונה המקום? איך פארשטיי נישט. נישט אז ער איז ממש קונה, ס'איז אזא מין... ווייל ס'איז דומה צו א קנין, טוט מען עס נישט אין יום טוב. איז דאס עפעס ווי מתקן? מתקן די פלאץ? מתקן רשות, בקיצור. בקיצור, מ'קען עס נישט מאכן אין יום טוב, מ'מאכט נישט אין יום טוב.

הלכה: שכח ולא עירב — תנאי ביי עירוב חצרות (נישט תחומין)

יעצט, וואס איז אויב ער האט פארגעסן? **ואם שכח ולא עירב**, איז אזוי: **הרי זה מערב עירובי חצרות בחמישי וערב שבת יום טוב**. ער דארף מאכן א תנאי, מ'וועט שוין זען וויאזוי ער מאכט די תנאי. **אבל לא עירובי תחומין**. עירובי תחומין קען ער נישט מאכן מיט די תנאי.

פארוואס איז עירוב תחומין אנדערש?

פארוואס איז עירוב תחומין אנדערש פון עירוב חצרות? ווייל, אינטערעסאנט, אזוי ברענגט ער אז עירוב תחומין איז מער לוקח נשביטה, און מ'טוט נישט אין יום טוב אפילו מיט א ספק, אפילו מיט די תנאי. איך פארשטיי נישט פארוואס. צורך לאו, צורך יום... דאס עירוב חצרות איז ווייניגער קנין פון עירוב תחומין, אזוי ברענגט ער פון די מגיני ארץ און אילנא.

וויאזוי מאכט מען דעם תנאי

לאמיר זען וואס מיינט די תנאי. ער מאכט א תנאי געבויט אויף די ספק פון צוויי טעג יום טוב. כתב הדמ"ש, און בחמישי, דאנערשטאג פרייטאג איז יום טוב, קומט ער דאנערשטאג און ער זאגט אזוי, **אם היום יום טוב**, איינמאל דו האסט געקלערט טו איך גארנישט, יום טוב טוט מען נישט קיין קנינים, **ואם לאו**, ער איז מערב, מאכט ער עירוב. דאס איז ערב יום טוב, און פרייטאג איז א יום טוב, שבת איז ער מותר אין די עירוב, אדער יום טוב.

ולמחר טוט ער די זעלבע זאך פרייטאג, חוזר ומערב, מאכט ער נאכאמאל עירוב, דאס הייסט עירוב חצרות.

תנאי בעירוב מחמת ספק שני ימים טובים של גלויות — סיום הלכות עירובין